

ПРОДОЛЖУВААТ ПРОМЕНИТЕ ВО СИНОДОТ НА МПЦ

ПРАВОСЛАВНИТЕ НЕ ДАДОА АМИН ЗА РАСКОЛНИЦИТЕ

■ Пишува: Кокан СТОЈЧЕВ

Македонската православна црква интензивно ги разгледува прашањата поврзани со пополнувањето на упразнетите епархиски места: Повардарската, Американско-канадската и Австралиско-новозеландската, со нови владци, бидејќи во овој момент се јавува насушна потреба од архиереји кои ќе бидат во директен контакт со верниците. Внатрешното реструктурирање на силите претставува стабилизација на внатрешните односи во МПЦ. Но, воедно е и предизвик да се одговори на сè поголемите притисоци, кои се поврзани со проблемот со СПЦ, која сè повеќе е свртена кон судбината на Косово и на сè поголемата нагласеност на "физичката беспомошност" на патријархот Павле, кој отстапува простор за внатрешни борби и манипулации за тронот на Српската црква. Во тој контекст треба да се гледа иднината и развојот на внатрешните односи на МПЦ, која ла-

Анализите велат дека рокади се можни, бидејќи дел од досегашните владци се расположени да ја споделат евхаристичката љубов.

Засега предмет на разгледување се Европската и Брегалничката епархија. Но, двете имаат различен карактер.

ни направи храбар потег, освежувајќи го Светиот архиерејски синод со тројца нови епископи. На тој начин, со десетте епархии на МПЦ управуваат десет епископи, на кои моментно им помагаат околу 500 активни свештеници, а кои богословат во близу 500 парохии, со повеќе од 2.000 цркви и манастири. Надвор од границите на Македонија, МПЦ пастирски дејствува во 3 епархии во дијаспората. Во околу дваесеттина живи манастири, кои се под јурисдикција на МПЦ, има повеќе од 100 монаси и монахињи, кои во молитва и монашки подвиг го чуваат живото светоотечко Предание.

ТРЕЗВЕНА ОЦЕНКА

Диецезата на Македонската православна црква не се протега само на подрачјето на Република Македонија, туку и во црковните општини надвор од границите на нашата држава. Според точката 17 од образложението на Одлуката за автокефалност, МПЦ како административен дел од едната, се вели дека како Света, Соборна и Апостолска Црква, ќе ги чува Светото Писмо, Светото Предание, апостолските Правила и Прописите на Вселенските и Помесните собори и ќе се раководи согласно со нив и со Уставот на МПЦ. "Молејќи се смирено за други-

те, Македонската православна црква секогаш ќе се потпира на молитвите, благословот и врз помошта на постарите свети сестрински и помесни православни цркви", истакнуваат црковните лица, кои потсетуваат дека најлошото мина.

Според нив, најбитно е тоа што расколниците од т.н. охридска архиепископија "не добија благослов од македонскиот народ и од верниците", иако нивните малубројни поддржувачи се обидуваат да направат смут меѓу народот и во црковното ткиво.

"Со Нишкиот нацрт-договор од 2002 година меѓу Македонската и Српската црква беа задоволително решени сите спорни канонски и литургиски меѓусебни проблеми на двете Цркви. Единствен спорен проблем за СПЦ останал името на нашата света Црква и нејзиниот статус. Нашата Црква од пастирски причини инсистираше на името 'Македонска православна црква' и на самостоен статус, додека СПЦ од политички при-

чини (не го признава постоењето на македонскиот народ), инсистираше на името Охридска архиепископија и на автономен статус. Сите теолошки и историски факти укажуваат дека проблемот на името на нашата Црква нема црковна, туку чисто политичка основа. Додека, пак, терминот кој ќе го формулира нејзиниот организационен статус, односно 'автономија' или 'самостојност', нема суштинско туку само формално значење, всушност статусот беше дефиниран со содржината на Нишкиот нацрт-договор. По отфрлањето на овој работен документ, и тоа, главно, заради несогласувањето околу името, и откако Српската православна црква сфати дека нема да успее да го смени нашето име, таа еднострано ги прекина разговорите со Македонската православна црква и оттогаш па наваму се обидува да организира паралелна црква во Македонија, преку поддршката која му ја дава на расчинетиот од нашата Црква бивш Повардарски митрополит. Му благодариме на Бога што досега секој обид на СПЦ да го подели нашиот православен народ и да формира паралелна црква остана безуспешен. Заради погрешниот пастирски пристап, СПЦ никогаш не го доби и никогаш нема да го добие литургиското 'амин' на православниот народ во Република Македонија, без кое, пак, ниту една нејзина одлука не важи и ништо не може да направи на нашите простори", оценува МПЦ на својата веб-страница.

Истиот извор наведува дека и досега во православната екумена имало слични проблеми, но се решавале и во пократок рок и на братољубив начин. Ова е особено важно бидејќи живеаме во време на суптилен прогон на Црквата, а и поради сведоштвото на Христос кое светот го очекува од нас.

"Со автокефалната Американска православна црква, која освен Руската никој друг не ја признава, сите сослужуваат. Албанската православна црква, иако неорганизирана, со самото поставување на Архиепископот Анастасиос беше призната како автокефална. По осамостојувањето на Грузија од поранешниот Советски Сојуз, Грузиската православна црква доби

томос за автокефалност од Цариградската патријаршија итн."

ВНИМАТЕЛНОСТ ВО ПОСТАПКАТА

Значи сè тече и сè се менува, па и во тој ритам продолжуваат промените во МПЦ. Нејзината животворност се исполнува со највите дека новите епископи, владиците Методиј, Климент и Пимен, би требало да добијат свои епархии. Во овој момент, Повардарската, Американско-канадската и Австралиско-ново-

манитарни организации, кои се ослободуваат од данок. Поради ова, дел од проблемите кои се констатирани со македонските црковни компании во Австралија (отцепени од МПЦ), се настанати од оваа причина, а уште повеќе се напластуваат.

Затоа прашањето за прераспределбата на епархиските места во Синодот на МПЦ се одмерува. Задумани во сложеноста на проблемот архијерејите се внимателни во своите оценки.

"Некои се подготвени, некои не се подготвени, некои

верници има и во Шведска и во Италија и во други земји, но располага со мал број цркви, кои би овозможиле континуирано дејствување на МПЦ. Сепак, оваа епархија ги нема проблемите кои се евидентни во Австралија и тоа ѝ дава предност во однос на останатите кои се надвор од границите на Македонија.

За разлика од неа, Брегалничката епархија претставува стабилна целина, која ги преброди сите маки што ги доживеа за време на расчинетиот владика Јован Вранишковски. Откако на чело на оваа епархија дојде митрополитот Агатангел, работите тргнаа на подобро, а и свештениците, чиј бунт им ги отвори очите на другите митрополити во Синодот за тајните сметки и патешествијата на Вранишковски, ги смирија страстите и повеќе внимание им посветуваат на богослужењата.

Значи, се исполнија неколку битни услови за да се направат промени во епархиското архипастирување. Прашањето дали владиците Горазд и Агатангел можат да добијат некоја од празните епархии е излишно, бидејќи од канонски аспект нема проблем, освен ако се нема волја во Синодот и во дел од митрополитите.

Дали Пимен ќе ја добие Европската, а Методиј Американската епархија, ќе се расправа на продолжението на синодската седницата, која е најавена за овој месец.

"Останува седницата да се продолжи. Таа не е завршена за да знаеме кој во која епархија ќе треба да појде и кои архијереји ќе бидат избрани", е првиот коментар на митрополитот Кирил, кој се однесува на ова исклучително важно прашање, а кое делумно се разгледуваше на синодската седница.

Набрзо ќе се покрене и прашањето за повторно проширување на составот на Синодот. Но, архијерејите не откриваат кога тоа ќе се стори. Најблиску до ова се монасите Иларион и Партениј. Монахот Иларион е игумен во манастирот во Лесново, тој е духовно чедо на владиката Агатангел, додека, пак, Партениј е игумен во Бигорски. За него се грижи портпаролот на МПЦ, митрополитот Тимотеј. Инаку, двајцата ги исполнуваат условите за да станат владици.

Брегалничката епархија е со седиште во Штип. Со епархијата управува Неговото Високопреосвештенство митрополит Агатангел.

Намесништва: Штипско, Кочанско, Радовишко и Делчевско. Територијалните граници на епархијата ги опфаќаат градовите: Штип, Кочани, Радовиш, Македонска Каменица и Делчево.

- 132 цркви со 56 парохии

- 46 свештеници и 250.000 верници

Околу 3.000 крштемки, 1.500 венчавки годишно. Најпознати се манастирите: "Св. Гаврил Лесновски", Лесново; "Св. Богородица", Ѓуриште; "Св. Пантелејмон", с. Пантелеј, Кочани. Галерија на икони во црквата "Св. Николај" во Штип и во црквата "Св. Богородица" во Ново Село, Штип.

Буџетите се формираат исклучително од приходи остварени од продажба на свеќи, од даренија, од црковни имоти и сл.

Надлежен епархиски архијереј е Митрополитот Европски г. Горазд.

Оваа епархија ја опфаќа цела Европа.

Архијерејско намесништво во Малме, Шведска. Црковни општини 27, од кои 10 се организирани, а останатите се во фаза на организирање. 15.000 верници, 1.000 крштемки, 400 венчавки годишно.

зеландската немаат свои архипастири. Нивни администратори се митрополитите Тимотеј и Петар, а поглаварот Стефан се јавува во улога на администратор на верниците во Америка и во Канада. Тоа, пред сè, го прави поради лошите искуства со Австралиско-новозеландската епархија, каде работите не се смируваат. Последниците мораат да се бараат во мегучовечките односи, но и во различното толкување и организирање на црквите. Имено, во Америка и во Австралија црквите и сличните верски заедници се сметаат за непрофитни и ху-

нови предлагаме. Ништо конкретно нема да зборуваме. Поглаварот ќе ги усогласи термините", истакна неодамна владиката Тимотеј, портпарол на МПЦ.

Анализите велат дека рокади се можни, бидејќи дел од досегашните владици се расположени да ја споделат евархистичката љубов. Засега предмет на разгледување се Европската и Брегалничката епархија. Но, двете имаат различен карактер. Прво, Европската епархија, која егзистира неколку години, просторно е расштркана. Таа зафаќа голема територија, бидејќи наши